

Mor l'escriptor i crític musical Jordi Maluquer, promotor del diari Avui, del qual va ser el segon director, i membre del consell editorial d'El Punt

El fundador romàntic

Maria Favà Compta
BARCELONA

L'escriptor i crític musical Jordi Maluquer i Bonet, que va morir ahir als 86 anys, va ser el fundador del diari Avui i el seu segon director. Des de finals dels anys seixanta, Maluquer ja tenia la idea de crear una revista en català, i fins i tot havia registrat tres noms: *L'Instant*, *El Temps* i *l'Avui*. Va engrescar en el seu projecte idealista dos romàntics més, Josep Espar Ticó i Jaume Vilalta, i uns quants industrials, com Andreu Ribera Rovira. Però Madrid li anava donant carabassa. Després de l'última negativa, el 1972 es va trobar Espar Ticó pel carrer, el qual, amb el seu apassionament habitual, li va dir que calia ser ambiciós: "En lloc d'una revista, cal demanar un diari i, en lloc de mitja dotzena de promotors, cal que en siguem 50.000." I fruit d'aquesta rauxa va néixer el diari. Maluquer i els seus dos amics van recórrer Catalunya buscant comptepartíeps. Durant dos anys, la feina de captació es feia de manera clandestina per evitar que el projecte fos frustrat. En els primers temps, es convocaven entre 20 i 30 persones a la notaria de Puig Salellas i se'ls venia el projecte. La paperassa es feia amb ciclostils domèstics i



Jordi Maluquer, en una imatge del 2003 ■ ANDREU PUIG

les cartes es portaven a bústies diferents per evitar ser descoberts, però la notícia va córrer i van rebre amenaces verbals i telefòniques. Quan van arribar a 33.000 comptepartíeps, va morir Franco i aquella mateixa setmana Vilalta va tornar a Madrid a demanar de nou el permís. El funcionari, que ja el coneixia, li va picar l'ullet.

"Vamsaber entre Nadal i Reis que hi hauria l'autorització i, a partir d'aquí, vam començar a córrer i el diari va sortir el 23 d'abril", em va explicar Maluquer. Aquestes pressions dels primers mesos, durant els quals només es van fer tres números zero i no es van poder organitzar bé ni l'administració ni la distribució, van llastrar el diari durant anys.

Maluquer va fer amb molt de gust la tasca de promotor, però no s'ho va passar tan bé quan el diari ja estava en marxa. En un primer moment, s'hi va quedar de conseller delegat, fins que va plegar per discrepàncies amb Josep Faulí, el primer director, i va tornar a la seva empresa de perfums. Però quan el consell d'administració va destituir Faulí, Malu-

quer es va veure pressionat per acceptar el càrrec de director. "No sé com no em va agafar un infart, perquè continuava tenint la meua empresa de perfumeria", em va dir fa anys.

La substitució no va aju-

Des de finals dels anys seixanta, ja tenia la idea de crear una revista en català

dar a establir el diari i la redacció tampoc es va alegrar del canvi. Maluquer era un escriptor, un poeta, un melòman refinat, un crític musical, un home molt culte, però no era un periodista i, sobretot, no era un director de diari. Ell mateix explicava que la redacció no el va acollir gaire bé, tot i que era una persona que tenia bon tracte. Un membre del comitè d'empresa el va definir com un home dialogant, que escoltava, i que, a vegades, es deixava convèncer. Però un altre redactor, molt influent, deia que la seva "ductilitat sovint semblava un símptoma de feblesa i ajudava a aflixar els mecanismes d'autodisciplina de la redacció, que mai no havien

estat gaire exagerats".

Maluquer sempre va explicar que havia acceptat el càrrec per un màxim d'un any, però n'hi va estar cinc, en els quals va passar de tot. Va patir el 23-F; les pressions d'accionistes "misteriosos que posaven diners i que ningú sabia qui eren"; de Jordi Pujol, que li trucava "a tort i a dret"... Mentre va ser director, es van acabar els diners dels comptepartíeps i van començar les angúnies econòmiques.

Ell no va fer fora ningú, ni hi va portar cap amic de fora, malgrat que el cap de correctors es queixava que només hi havia quatre o cinc redactors que escriuien bé el català. Maluquer confiava molt en les poques dones que hi havia a la redacció, perquè deia que treballen molt bé.

Va ser destituït el juliol de l'any 1982. "Em va fer fora Convergència. El consell d'administració considerava que el diari estava molt escorat a l'esquerra i manipulat, que jo era un calçasses i no dominava la situació. I que Jaume Guillaumet, que era el subdirector, rebia ordres directes del Partit Socialista."

Anys després, va ser el primer president del consell editorial d'El Punt Maresme i va formar part del consell editorial d'El Punt. ■

Mirador

El melòman irònic

Quan el Liceu va reinaugurar-se el 7 d'octubre del 1999, amb el muntatge de *Turandot* dirigit per Núria Espert, vaig coincidir amb Jordi Maluquer i la seva companya, Olga Vera, al cinquè pis. De fet, sèiem de costat en localitats una mica escorades. Com que jo hi assistia com a nova cronista d'El Punt, que aleshores era vist com una "cosa gironina", vaig pensar (i de-

via comentar-ho) que m'havien destinat a les golfes com a representant d'un diari de comarques. Però, què hi feia allà Jordi Maluquer, que havia estat president de la comissió artística del Liceu del 1989 al 1992, quan, a més, va ser nomenat director en funcions del teatre? Què hi feia encara que només hagués ocupat aquest càrrec uns mesos? Això sense oblidar que va ser director

general de Música, Teatre i Cinema del Departament de Cultura de la Generalitat. Maluquer, tanmateix, reia, sense amargor, sense invocar els seus antics càrrecs, sense donar-se importància. Fins em va dir que ja li agradava seure al meu costat, però que, en tot cas, hauria preferit una butaca amb una visibilitat millor. No li mancava la ironia.

Des d'aleshores, vaig coincidir amb ell i l'Olga en moltes altres funcions operístiques i en un munt de concerts, sigui al mateix

Liceu o en festivals de música estiuencs, com ara els de Peralada i Torroella de Montgrí. Ells n'assistien a molts més, feien quilòmetres per seguir un intèrpret nou o poc conegut que havien descobert. Maluquer, que va conèixer els grans músics catalans coetanis, va escoltar bona part dels grans divos i dives de l'òpera de les últimes dècades, però era sensible a veus que no estaven al gran aparador. Qualsevol espectacle musical activava la seva memòria melòmana que no només

estava habitada per llocs comuns i figures estel·lars. Això ho reflectia a les seves cròniques musicals, de les quals deia que eren el reducte cap on l'havien derivat tots els mitjans amb què va col·laborar. Hi afegia, sempre rient, que no devien interessar altres opinions seves. Trobaré a faltar coincidir-hi de nou i conversar-hi sobre la diversitat de coses que l'interessaven. Sempre em va semblar que mantenia una curiositat per rebre la bellesa que fa la vida més joiosa.

Imma Merino

